

Temporada Alta: Tebasland vs The suit

diumenge, 26/10/2014 | [General](#)

¿És possible comparar la complexitat de l'uruguaià Sergio Blanco amb la brillant senzillesa de l'anglès Peter Brook? En una tarda, a Temporada Alta, pots anar d'una banda a l'altra i no deixar de meravellar-te per les possibilitats del teatre contemporani. Des de l'elogi de l'espai buit, de l'storytelling, de Brook, al descobriment de l'autoficció teatral de Blanco. D'entrada, una pregunta: quin dels dos és més contemporani? I la resposta: tots dos ho són. Dins les seves diferències abismals, en la seva cruesa, en la seva profunditat. Brook, a mi, m'encanta. Però em quedo amb Blanco.

L'uruguaià s'explica a ell mateix a 'Tebasland'. O, millor dit, com un dramaturg, un escriptor, aixeca una obra de teatre. Aquí ens parla del parricidi, a través de Sòfocles i el seu Èdip, però també a través d'Els germans Karamàzov de Dostoievski. I fa com Vila-Matas quan ens parla de la joventut o de l'amor. Sempre des d'ell mateix, des del seu punt de vista personal, amb l'autor com a centre de l'experiència literària. Com ho fa Blanco? Doncs, agafa un actor, Gustavo Saffores, i el situa com a 'alter ego', l'objectiu del qual és escriure una obra sobre Martín, un jove que va matar el seu pare i passa els dies a la presó.

Tot comença amb l'autor, S., explicant què volia fer: una obra performàtica sobre el parricidi amb el parricida en escena. Engaga els tràmits, va a veure Martín, el coneix, li explica... Però aviat li arribarà la notícia que el ministeri de l'Interior no ho acaba de veure. Aleshores, busca un actor (Bruno Pereyra) que faci de Martín. Un actor que serà ell mateix i el parricida, en un desdoblament que és dels millors treballs d'interpretació que he vist últimament. És veritat que són com ànimes bessones, que s'assemblen molt, però Pereyra, amb un sol gest, la variació mínima del to de veu, no ens fa dubtar mai de qui és qui. Sensacional.

Blanco, com Brook, també ens explica una història. Un relat tèrbol, complex, on se'ns parla de la condició humana des de baix i des de dalt, des de Roberto Carlos a Mozart, des de Sòfocles a la història trista de Martín. Blanco ens mostra que Èdip és un parricida involuntari, i que Martín és un parricida forçat, un jove, ens diu, que no va tenir altra opció a la vida que matar el seu pare.

La història de Brook també és tràgica. Ens situa en la Sud-àfrica de l'apartheid davant un matrimoni aparentment feliç, Mathilda i Philemon. Ell es lleva pletòric cada matí i contempla el somni plàcid de la seva estimada com si visqués al paradís. Però un dia un amic li diu que algú altre escalfa el seu llit quan ell no hi és. En Phil torna a casa i descobreix l'intrús, que fuig. El seu vestit, però, resta. Sembla que la perdona, que tot pot tornar a començar. Res, tanmateix, no és mai tan fàcil.

Brook fa servir cinc actors masculins, tres dels quals interpreten els seus papers i toquen la trompeta, l'acordió, el piano... I una actriu (Nonhlanhla Kheswa) que és una delícia escènica. Interpreta, canta i ens mira als ulls cada vegada. Ens hipnotitza. Ens enamora. I no fa servir cap altra cosa que la seva expressivitat, el seu cos, la seva veu. Ens alegrem amb ella. Ens entristim amb ella.

'The suit' és una obra dirigida per un encantador de serps, tan delicadament meravellosa, tan suau, tan propera. I a Brook no li cal res. Tot just la història i uns actors compromesos, genials. Sortim del teatre, tot i la tragèdia, amb un somriure als llavis, en un núvol. Ens ha explicat una faula. Ens ha convertit en nens, ansiosos de tornar a escoltar grans històries senzilles.

Però, per què m'agrada més 'Tebasland'? Suposo que perquè és més d'avui. La història de Blanco fa servir un llenguatge més contemporani, i aquí no parlo del vídeo o de l'escenografia, sinó del discurs. Brook i l'uruguaià ens plantegen preguntes. Hem de perdonar i oblidar? Pots cometre un crim sense ser-ne conscient? Aquesta segona pregunta em toca més el voraviu.